

Διάσταση απόψεων για τη σημασία του στη διημερίδα της Ορνιθολογικής Εταιρείας

Στ. Μαγειρίας: Γιατί πρέπει να γίνει το έργο εκτροπής του Αχελώου

● **Αργυρόπουλος: Το έργο γίνεται χωρίς προγραμματισμούς**

ΑΘΗΝΑ (γραφείο «Ελευθερίας»).

Συνεχίστηκε χθες για δεύτερη ημέρα η διημερίδα της ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας με θέμα τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εκτροπή του Αχελώου.

Αν και το γενικό κλίμα στην διημερίδα ήταν κατά του έργου ο καθηγητής κος Μαγειρίας μίλησε δίνοντας τα μεγέθη του οικονομικού συμφέροντος από το μεγάλο αυτό έργο.

Ο κ. Μαγειρίας μιλώντας στην «Ελευθερία» τόνισε ότι:

«Το έργο αυτό είναι το οικονομικότερο και το μεγαλύτερο από τα δυναμικά μεγάλα έργα της χώρας γιατί παράγει περισσότερη ενέργεια κατά 400 εκατομμύρια κιλοβατώρες από ότι αν το νερό αξιοποιούνταν κατά μήκος της κοίτης του Αχελώου, έχει φτηνό κόστος νερού, 6 δραχμές το κυβικό, και όχι μόνο δεν προξενεί ζημιά στο «Δ» του Πηνειού, και του Αχελώου όπου επικεντρώνεται η αντιπαράθεση των οικολόγων, και ορισμένων άλλων κοινωνικών ομάδων, αλλά έχουμε αντίθετα αποτελέσματα. Και αυτό γιατί από τα επίσημα υδρολογικά δεδομένα της ΔΕΗ θγαίνει το συμπέρασμα ότι όταν δεν υπήρχε κανένα φράγμα στον Αχελώο ποταμό πριν από 30 χρόνια, τα Κρεμαστά άρχισαν να κατασκευάζονται το 1962 η πιο χαμηλή περίοδος των χαμηλών υδάτων ήταν Ιούλιος - Αύγουστος και Σεπτέμβριος που η παροχή έπεφτε στα 20 με 25 κυβικά το δευτερόλεπτο.

Το ερώτημα που τίθεται είναι καταστράφηκαν τότε τα «Δ». Όχι φυσικά. Πόσο μάλλον τώρα που τα τρία μεγάλα φράγματα θα ρυθμίζουν και τα μεγάλα χειμερινά νερά. Ενώ πρώτα δεν ρυθμιζόντουσαν και προκαλούσαν μεγάλες ζημιές, καταστροφές χάλασαν τις φωλιές των πουλιών, τις καλλιέργειες σε διάφορες εκτάσεις. Σήμερα με την ύπαρξη των φραγμάτων θα έχουμε την δυνατότητα να κλείσουμε τα νερά αυτά και κατά συνέπεια βοηθούμε από αποθηκευμένα νερά του χειμώνα να δώσουμε το καλοκαίρι την παροχή που χρειάζεται και που θα ζητηθεί.

Τώρα αν η ΔΕΗ δεν δίνει την απαιτούμενη παροχή, αυτό δεν είναι λόγος για να σταματήσουν τα έργα εκτροπής του Αχελώου. Η εκτροπή θα σώσει το περιβάλ-

λον του Πηνειού το οποίο είναι κατεστραμμένο σήμερα. Με την επανασύσταση δε μερικώς της Κάρλας θα μπορεί μέρος των νερών του Αχελώου να εκτραπεί στην Κάρλα ώστε αυτή ανεξάρτητα από τις παροχές της στις γύρω περιοχές να έχει σταθερή στάθμη. Όταν θα αποκτά την στάθμη των νερών που χρειάζεται τότε θα σταματά η ενίσχυση της από τα νερά του Αχελώου. Είναι δε από τους πιο βασικούς υδροβιότοπους η λίμνη Κάρλα σε παγκόσμιο επίπεδο και όλοι οι Θεσσαλοί ξέρουν πολύ καλά την περιοχή. Επομένως το όλο έργο βοηθάει και στο «Δ» του Αχελώου αλλά και την αξιοποίηση και διάσωση του περιβάλλοντος, και το «Δ» του Πηνειού. Η ενέργεια που αποσιωπά η ΔΕΗ είναι επίσης πολύ βασικό κεφάλαιο. Χάνουμε λιγότερο κατά 400 εκατομμύρια κιλοβατώρες, γιατί τα νερά του Αχελώου μαζί με τα νερά των δύο λεκανών που θα εξυπηρετήσουν τις γύρω περιοχές και που χωρίς την εκτροπή του Αχελώου δεν μπορούν να αξιοποιηθούν. Γίνεται δεύτερον υποκατάσταση των υπογείων νερών. Αντί να αντλούμε νερά από τα βαθιά φρεάτια, θα πάρουμε νερό με βαρύτητα και θα δίνουμε ενέργεια, όπως επίσης αξιοποιείται και το έργο του παραποτάμου στον Πηνειό.

Όλα αυτά μαζί, και με την βοήθεια του Ταυρωπού ποταμού, θα γίνει σωστή βοήθεια. Γιατί σήμερα ο γεωργικός σταθμός στον Ταυρωπό καταστρέφεται, μιλάει και αναγκάζεται να δουλέψει σύμφωνα με τις απαιτήσεις, ενώ αυτός ο σταθμός είναι σταθμός αιχμής. Επομένως όταν του δώσουμε την απαραίτητη ποσότητα νερού που παίρνουμε από τον Ταυρωπό σήμερα, ο Ταυρωτός θα δουλέψει 3 ή 4 ώρες και μετά θα σταματάει. Αυτό σημαίνει κάπου 330 εκατομμύρια κιλοβατώρες.

Αυτά είναι σε γενικές γραμμές τα πλεονεκτήματα της εκτροπής του Αχελώου».

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ

Ωστόσο διαφορετική και λιγότερο επιστημονική είναι η άποψη εκπροσώπων διαφόρων φορέων της περιοχής. Μιλώντας στην «Ελευθερία» ο κ. Αργυρόπουλος, ο οποίος τόνισε ότι τώρα δεν είναι δημοτικός σύμβουλος Λάρισας αλλά θα είναι σε τρεις βδομάδες αντικαθιστώντας τον συνά-

δελάφο του κ. Τσαντίλη είπε:

«Ο λαός της Θεσσαλίας θέλει το έργο. Αλλά αυτό απαιτεί εντατικές χρήσεις της γης, ένταση πάνω στις πηγές, στις πρώτες ύλες στους φυσικούς πόρους».

«Η υπόθεση αφορά όχι μόνο τη Θεσσαλία αλλά και την Δυτική Ελλάδα στο σύνολό της. Οι αγρότες έχουν κάθε χρόνο αγωνία για την σοδεία εξαγίας της κλιματικής αστάθειας. Ωστόσο όλη η Θεσσαλία είναι μία κληρονομιά που σιγά - σιγά αχρηστεύεται χωρίς κανέναν να το αντιλαμβάνεται. Η γεννητική κληρονομιά όπου πιά δεν υπάρχουν ντόπια υβρίδια, οι αγρότες αναγκάζονται να χρησιμοποιούν υβρίδια ξένων εταιριών προσαρμοσμένα στα φυτοφάρμακα των ιδίων εταιριών. Η παραδοσιακή καλλιέργεια και ο τρόπος χρήσης της γης στην πεδινή Θεσσαλία δεν ισχύει, δεν γίνεται πιά αγρανάπωση και όλες αυτές οι διαδικασίες έχουν διατυπωθεί υπό την μορφή κανονισμών της ΕΟΚ. Εν αγνοία μας καθιστούμε την ΕΟΚ υπεραυθενήρη εναποθέτοντας σε αυτή τον προγραμματισμό της περιοχής της περιφερειακής οικονομίας, την στήριξη των εισοδημάτων των αγροτών υπό την μορφή επιδοτήσεων αλλά και την αγωνία για την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Το έδαφος διαβρώνεται και αδρανοποιείται, τα επιφανειακά και υπόγεια νερά, που βρίσκονται σε κρίσιμη κατάσταση ποσοτικά και ποιοτικά. Η περιοχή χωρίς υπέρμετρη ανάπτυξη έχει αξιόλογη βιομηχανική ρύπανση. Τα ψάρια στον Πηνειό και τους παραποτάμους εξακολουθούν να πεθαίνουν. Ο αποτελεσματικός έλεγχος της ρύπανσης θεωρείται ανέφικτος. Ο αγρότης της Θεσσαλίας ξέρει πολύ καλά ότι τα φυτοφάρμακα είναι επιβλαβή και για τα λιπάσματα έχει πλήρη γνώση, αλλά αναγκάζεται να γίνει ρυπαντής.

Αν και ο αγρότης βλέπει ότι η παραγωγή του στηρίζεται στο τι θα του δώσει η ΕΟΚ αλλά και στην χρήση φυτοφαρμάκων και άλλων πρώτων υλών που τις προμηθεύεται και δεν τις παράγει καταλήγει στο να πει ότι του λείπει το νερό για τον λόγο αυτό υποστηρίζει το έργο. Η Θεσσαλική γη φτωχαινει συνεχώς, τα νερά της είναι προβληματικά, οι πρώτες ύλες είναι ξένες και η

ανάπτυξη της ενισχύει τις συγκρούσεις με άλλες περιοχές.

Ο αγρότης καταφεύγει στην χημική καλλιέργεια ξέρει τις επιπτώσεις της, αλλά δεν μπορεί να κάνει αλλιώς. Ο Πηνειός δεν μπορεί να σωθεί με τον Αχελώο, γιατί δεν πρόκειται να σταματήσει η βιομηχανική ανάπτυξη στην γύρω περιοχή, αντίθετα αναμένεται να αυξηθεί. Με τις εντατικές καλλιέργειες θα αυξηθούν τα λιπάσματα 50% ανα στρέμμα και τα φυτοφάρμακα από 10 μέχρι 30%. Τα δε νερά της Θεσσαλίας αντιμετωπίζουν το πρόβλημα των νιτρικών. Τα νιτρικά είναι αποτέλεσμα γεωργικής ρύπανσης. Από τα δείγματα το 26% βρέθηκε νιτροποιημένο, 39% κοντά στο όριο και ένα 12% μεταξύ 0 - 5 MG ανά λίτρο, όπου μέσα σε αυτό είναι και της Λάρισας το νερό. Αυτό δεν είναι υπόγειο νερό αλλά πόσιμο. Για το έργο δεν έχει γίνει κανένας προγραμματισμός για το μέλλον. Όλοι οι προγραμματισμοί που έχουν γίνει έρχονται από την ΕΟΚ. Δεν έχουμε ανεξάρτητη και αυτοδύναμη ανάπτυξη. Δεν μπορούμε να επιβιώσουμε με δικές μας δυνάμεις».

Για το θέμα όμως μίλησε και ο Βαγγέλης Γαλανόπουλος από την Οικολογική Κίνηση Βόλου.

«Μεγαλειπόβολα έργα τύπου Κάρλας των οποίων τις συνέπειες ζούμε τώρα, δεν πρέπει να γίνονται. Αυτά γίνονται χωρίς κανέναν μακροπρόθεσμα να ξέρει τις συνέπειές τους. Ο Αχελώος είναι μεγαλύτερο έργο από αυτό της λίμνης Κάρλας, αλλά τώρα μπορούμε να εκτιμήσουμε τις συνέπειες. Όταν εκτρέπονται ποτάμια ή αλλάζεται γεωλογικά μία περιοχή απλούστατα μέσα σε μερικά χρόνια ανατρέπεται μία κατάσταση που δημιουργήθηκε γεωλογικά μέσα από εκατομμύρια χρόνια. Αυτές οι παρεμβάσεις δεν είναι σωστές και το έχουν δείξει και πρακτικές στο εξωτερικό. Η φυσική ροή ποταμών και η αλλαγή του καθεστώτος της γης τόσο ακαριαία δημιουργεί συνέπειες. Το πρόβλημα υδροδότησης της περιοχής, δεν πιστεύω ότι θα λυθεί με έργα τύπου Αχελώου είναι πολύ πιο απλή ή λύση σε σύλληψη αλλά πιο δύσκολη στην εφαρμογή. Σε περιοχή του Βόλου όπου το πρόβλημα ύδρευσης είναι τεράστιο έχει γίνει γεώτρηση στις παρυφές του Πηλίου και έχουν βρεθεί στα 140 μέτρα 10.000 κολοβακτηρίδια. Ετσι όλη η περιοχή του Πηλίου είναι σε να έχει μετατραπεί σε ένα τεράστιο οχετό, από την τουριστική ανάπτυξη που υπάρχει από την κακή χρήση της γης, τα φυτοφάρμακα.

Αντί να σταματήσουμε αυτές τις απίτες, αναζητάμε νερά από τον Αχελώο και αφήνουμε τις παλιές εστίες να βρωμίζουν μεγαλύτερες περιοχές.

ANNA ΣΤΑΥΡΑΚΗ